

TEGEVUSE „RIIKLIKU TÄHTSUSEGA TEADUSE INFRASTRUKTUURI TOETAMINE TEEKAARDI ALUSEL“ INVESTEERIMISETTEPANEKUTE HINDAMISJUHEND

Kinnitatud 22.07.2019.nr 1-11.1/4466

EESMÄRK, KÄSITLUSALA, VASTUTUS

Juhendi eesmärk on sätestada „Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava 2014–2020” prioriteetse suuna „Kasvuvõimeline ettevõtlus ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline teadus- ja arendustegevus” meetme „Eesti T&A rahvusvahelise konkurentsivõime suurendamine ja osalemine üle-euroopalistes teadusalgatustes” tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel” (edaspidi *tegevus*) raames esitatud investeerimisettepanekute hindamise kord ja hindamiskriteeriumid.

Ettepanekuid hindab tegevuse hindamiskomisjon (edaspidi *hindamiskomisjon*).

Tegevuse hindamiskomisjon juhendub oma töös:

- Haridus- ja teadusministri 24. juuli 2015. a määruse nr 32 „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel“ (edaspidi edaspidi toetuse andmise tingimuste määrus) tingimustes välja toodud toetuse andmise eesmärgist;
- Tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel” hindamiskomisjoni töökorrast ettepanekute hindamiseks;
- käesolevast juhendist.

Juhendi täitmise eest vastutavad SA Archimedes struktuuritoetuste agentuuri (edaspidi rakendusüksus) juhataja ja asejuhataja ning meetme tegevuse hindamiskomisjoni liikmed.

TEGEVUSE KIRJELDUS

1. ÜLDSÄTTED

- 1.1. Enne ettepanekute hindamist kontrollib rakendusüksus ettepaneku esitaja ja ettepaneku vastavust määruse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel“ § 12 kohaselt.
- 1.2. Vastavaks tunnistatud ettepanekud suunab rakendusüksus edasi hindamiseks. Kui ettepanek või ettepaneku esitaja ei vasta nõuetele või ettepaneku esitaja ei kõrvalda tähtaegselt ettepanekus avastatud puudusi, tunnistab rakendusüksus ettepaneku nõuetele mittevastavaks ja teeb rakendusasutusele ettepaneku investeerimisettepaneku investeeringute kavasse arvamata jätmise kohta.

2. HINDAMISE KORRALDAMINE

- 2.1. Ettepanekute hindamiseks moodustab rakendusüksus Haridus- ja Teadusministeeriumi (edaspidi *rakendusasutus*) ettepanekul hindamiskomisjoni. Hindamiskomisjoni töö korraldamist reguleerib hindamiskomisjoni töökord.
- 2.2. Hindamise võimaldamiseks korraldab rakendusüksus pärast investeerimisettepaneku esitaja ja partneri ning ettepaneku vastavaks tunnistamist ettepanekute kättesaadavaks tegemise hindamiskomisjoni liikmetele.
- 2.3. Enne hindamist allkirjastavad hindamiskomisjoni liikmed sõltumatuse ja konfidentsiaalsuse deklaratsiooni.

3. HINDAMISKRITEERIUMITE KIRJELDUS

3.1. Ettepanekuid hinnatakse tulenevalt tegevuse määru § 15 lg-st 2 järgmiste hindamiskriteeriumite (edaspidi ka kriteerium) alusel, mille osakaalud koondhindest on järgmised:

Kriteerium	Kriteeriumi kirjeldus (hinnatakse seal, kus kohane)	Kaal
1. Projekti mõju meetme tegevuse eesmärkide saavutamisele, s.h.	1) Projekti elluviimine toetab meetme eesmärkide täitmist ja on kooskõlas rahvusvaheliste, riiklike või valdkondlike strateegiate ja arengukavadega. 2) Projekti elluviimisel luuakse riikliku tähtsusega (projekt on laiaulatusliku mõjuga ja riiklikku mastaapi arvestav) teadustaristu või jätkatakse loodud teadustaristu terviklikku väljaarendamist fokuseeritult kindlas valdkonnas. Planeeritavad tegevused tagavad taristu pideva käiguhoidmise ja ladusa toimimise. 3) Projekti elluviimine toetab teadusaparatuuri ja – seadmete ning struktureeritud informatsiooniallikate ühiskasutust ja juurdepääsu nendele. 4) Projekti elluviimine toetab taristu laiemat suunatust (nt koostööprojekte ja teenuste pakkumist) ettevõtetele ja teistele huvitatud osapooltele. 5) Projekti tulemusena suureneb Eesti ja Läänemere maade teadus- ja arendustegevuse konkurentsivõime rahvusvahelisel tasemel, taristul on selge roll rahvusvahelises tööjaotuses. 6) Projekti tegevuste elluviimine toetab teadus- ja arendustegevuste kvaliteedi ning mahu kasvu. 7) Projekti tegevuste elluviimine toetab riigi majandusarengut ja soodustab teaduspõhiste ettevõtete loomist ning innovatsiooni.	30%
2. Projekti põhjendatus, s.h.	1) Projekti eesmärgid ja tegevuskava lähtuvad meetme eesmärkidest ja on vajalikud teadustaristu rajamiseks või arendamiseks. 2) Taristu arendamise vajadus ja kitsaskohad on selgelt välja toodud, tõendatud ning põhjendatud. 3) Esitatud investeringute vajaduste analüüs täisfunktsionaalsuse saavutamise kohta on realistlik 4) Projekti elluviimisel ei esine ebaotstarbekat teadusaparatuuri ja tegevuste dubleerimist teiste teadustaristutega. Juhul kui projekti tegevused siiski dubleerivad teiste teaduse infrastruktuuriobjektide tegevusi, on nende elluviimise vajadus õigustatud ja piisavalt põhjendatud. 5) Teadustaristu tegevused aitavad luua sünergiat ja parandada taristutevahelist koostööd, mille tulemusena suudetakse pakkuda komplekssemaid teenuseid ja osaleda kõrgetasemelistes teadusprojektides. 6) Projekti on kaasatud piisavalt partnereid/teadusgruppe, kes on huvitatud sama valdkonna teadusvõimekuse arendamisest. 7) Teadustaristutes arendatakse eelkõige oma põhipädevust, mitte keskendudes tugiteenuste arendamisele/laiendamisele, mida pakuvad teised	20%

	teadustaristud või mida on otstarbekam sisse osta teenusena. 8) Projekti mõju läbivatele teemadele (regionaalsele arengule, keskkonnanahoiule, kodanikuühiskonna arengule, võrdsete võimaluste tagamisele, ühtsele riigivalitsemisele või infoühiskonna edendamisele).	
3. Projekti eelarve realistlikkus ja kuluefektiivsus, s.h.	1) Projekti eelarve on realistlik, prognoositud kuludega on võimalik saavutada oodatud tulemus. 2) Projekti finantsanalüüs on realistlik ja põhjendatud (kui finantsanalüüsi esitamine on kohustuslik) 3) Projektis kavandatavad tegevused aitavad kokku hoida kulusid ja ressursse efektiivsemalt kasutada (investeeringud uutesse lahendustesse aitavad vähendada nt inimtööjõu vajadust rutiinsetes tegevustes, suureneb teadusaparatuuri hõivatus või kiireneb protsess, kasvab analüüsides läbiviimise maht, suureneb tulemuste täpsus vms). 4) Investeeringud suurendavad esitaja ja partnerite jätkusuutlikku arengut. Investeeringute tulemusel suureneb kasusaajate arv ja loodavatele lahendustele on ette näha pikaajaline nõudlus. 5) Esitajal ja partneritel on võimalus kasutada muid vahendeid (omavahendid, laenu, riigieelarve), nad omavad võimekust projektiga seotud täiendavate püsikulude rahastamiseks.	15%
4. Projekti teostatavus ning toetuse taotleja ja partnerite suutlikkus projekti ellu viia, s.h.	1) Projektimeeskonna teadustöö- ja juhtimisalane kompetents on piisav projekti edukaks teostamiseks. 2) Koostöö teiste teadus- ja arendusasutuste, erialaliitude ja sotsiaalsete partneritega on küllaldane projekti edukaks elluviimiseks. 3) Olemasolev ja/või planeeritav teadustaristu sobib projekti eesmärkide saavutamiseks. 4) Kõik projekti jaoks olulised riskid on läbimõeldud, kirjeldatud ning taotlejal on olemas asjakohane tegevusplaan riskide maandamiseks. 5) Projekti tegevus- ja ajakava on realistlikud ja kooskõla projekti eesmärkide ning oodatud tulemustega. 6) Esitaja ja partnerite suutlikkus taristuobjektiga seotud varasemate investimisprojektide elluviimisel. 7) Seniste investeeringute tulemused on avatud kasutajatele, teenustest saadav tulu on realistlik. 8) Varasemalt Eesti Teadusagentuuri teadustaristu komisjoni poolt antud soovitusetega on arvestatud.	15%
5. Projekti seos nutika spetsialiseerumise kasvualadega	1) Seosed nutika spetsialiseerumisega on toodud Vabariigi Valitsuse 14.02.2019 korralduse „Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti“ rakendusplaani aastateks 2016–2020 uuendatud lisa „Eesti teadustaristu teekaardi objektide loetelu“ heakskiitmine“ ¹ lisa „Eesti teadustaristu teekaardi objektide loetelu“ ² . Kui	10%

¹ <https://www.riigiteataja.ee/akt/315022019001>

² https://www.hm.ee/sites/default/files/eesti_teadustaristu_teekaardi_objektide_loetelu_0.pdf

	investeeringisettepanek on esitatud rahvusvahelise teadustaristu objektide kohta, antakse hinnang hindamisprotsessi käigus.	
6. Projekti seos ESFRI teekaardi objektidega	1) Seose hindamisel arvestatakse, kas ettepanekus esitatav infrastruktuuriobjekt on ESFRI teekaardi objekti üks osa või panustab selle ülesehitusse ³ .	10%

3.2. Ettepanekuid hinnatakse kooskõlas tegevuse määruse § 15 lõikega 3 kriteeriumite lõikes järgnevalt:

3.2.1. Hindamiskriteeriumeid 1-4 hinnatakse skaalal 0 kuni 4 punkti. Hindeid võib anda sammuga 0,5 punkti. Numbrilise skaala väärtushinnangud on järgmised:

- 1) hinne 4 – vastab täielikult kriteeriumi tingimustele,
- 2) hinne 3 – vastab suures osas kriteeriumi tingimustele, esineb üksikuid puudujääke,
- 3) hinne 2 – vastab osaliselt kriteeriumi tingimustele, esineb puudujääke,
- 4) hinne 1 – kriteeriumi tingimustele vastavuses on olulisi puudujääke, suurem osa kriteeriumitest pole täidetud,
- 5) hinne 0 – kriteeriumi tingimused pole täidetud.

3.2.2. Hindamiskriteeriumit 5 hinnatakse skaalal 0 kuni 4 punkti. Hindeid võib anda sammuga 2 punkti. Numbrilise skaala väärtushinnangud on järgmised:

- 1) hinne 4 – objekt on täielikult seotud nutika spetsialiseerumise kasvualadega,
- 2) hinne 2 – objekt on osaliselt seotud nutika spetsialiseerumise kasvualadega,
- 3) hinne 0 – objektil puudub seos nutika spetsialiseerumise kasvualadega.

3.2.3. Hindamiskriteeriumit 6 hinnatakse skaalal 0 kuni 4 punkti. Hindeid võib anda sammuga 2 punkti. Numbrilise skaala väärtushinnangud on järgmised:

- 1) hinne 4 – projekt on seotud ESFRI⁴ teekaardi objekti elluviimisega ja objekt on nimetatud Eesti teadustaristu teekaardi loetelu osas „Eesti osalemine rahvusvahelistes teadustaristutes“,
- 2) hinne 2 – projekt on seotud ESFRI teekaardi objekti elluviimisega, kuid objekt ei ole nimetatud Eesti teadustaristu teekaardi loetelu osas „Eesti osalemine rahvusvahelistes teadustaristutes“,
- 3) hinne 0 – projektile puuduvad seosed ESFRI teekaardi objektidega.

3.3. Juhul kui hindamiskriteerium 4 on saanud keskmiseks hindeks vähem kui 50% maksimaalsest võimalikust hindest, jäetakse vastavalt meetme määruse § 15 lõikes 4 toodule investeeringisettepanek rahuldamata. Vastavasisulise otsuse teeb rakendusüksus hindamiskomisjoni ettepanekul ning investeeringisettepanekut lõpuni ei hinnata.

4. HINDAMINE

Ettepanekute individuaalne hindamine

4.1. Hindamiskomisjoni liikmed hindavad individuaalselt ettepanekuid. Rakendusüksus jagab ettepanekud hindamiskomisjoni liikmete vahel nii, et ühte ettepanekut hindab vähemalt kolm hindamiskomisjoni liiget.

4.2. Hindamiskomisjoni liikmetel on õigus 4. kriteeriumi punkti „Esitaja ja partnerite suutlikkus taristuobjektiga seotud varasemate investeeringiprojektide elluviimisel.“ osas pöörduda täiendava info saamiseks rakendusüksuse või Eesti Teadusagentuuri poole.

4.3. Igale ettepanekule määrab rakendusüksus raportööri, kes annab hindamiskomisjoni koosolekul ülevaate ettepanekust ja ettepanekule esitatud individuaalsetest hinnangutest.

4.4. Hindamiskomisjoni liikmed hindavad ettepanekut individuaalselt kriteeriumite 1-4 osas. Hindamiskomisjoni liikmed täidavad iga nende poolt hinnatud ettepaneku osas hindamisvormi.

³ <http://roadmap2018.esfri.eu/media/1049/roadmap18-part3.pdf>

⁴ <http://roadmap2018.esfri.eu/media/1049/roadmap18-part3.pdf>

Hindamiskomisjoni koosolek

- 4.5. Hindamiskomisjoni liikmete poolt antud hindeid arutatakse hindamiskomisjoni koosolekul. Iga ettepanekut hinnanud hindamiskomisjoni liige võib arutelu tulemusel kriteeriumile 1-4 antud hinnet põhjendatud juhul muuta kuni 1 (0,5 või 1) punkti võrra.
- 4.6. Esmalt hinnatakse 4. kriteeriumi. Kui 4. kriteerium on saanud keskmiseks hindeks vähem kui 50% (2 punkti) maksimaalsest võimalikust hindest, teeb hindamiskomisjon rakendusüksusele investeerimisettepaneku mitterahuldamise ettepaneku ning investeerimisettepanekut lõpuni ei hinnata.
- 4.7. Kriteeriumi 5 hindamisel võetakse aluseks Vabariigi Valitsuse 14.02.2019 korralduse „Eesti teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni strateegia 2014–2020 „Teadmistepõhine Eesti“ rakendusplaani aastateks 2016–2020 uuendatud lisa „Eesti teadustaristu teekaardi objektide loetelu“ heakskiitmine“ lisas „Eesti teadustaristu teekaardi objektide loetelu“ toodud seosed nutika spetsialiseerumisega. Kui investeerimisettepanek on esitatud rahvusvaheliste teadustaristu objektide kohta, antakse hinnang hindamisprotsessi käigus.
- 4.8. Kriteeriumi 6 hinde osas teeb ettepaneku raportöör, hinne antakse hindamiskomisjoni koosolekul konsensuse alusel.
- 4.9. Kriteeriumite 1-4 hinnete keskmine arvutatakse hindajate poolt antud hinnete aritmeetilise keskmisena.
- 4.10. Kriteeriumitele hindamiskomisjoni poolt antud iga hinne korrutatakse osakaaluga ning liidetakse, millest kujuneb investeerimisettepaneku koondhinne.
- 4.11. Koondhindeid arvestatakse kaks kohta peale koma.
- 4.12. Koondhinnete alusel moodustatakse ettepanekute pingerida.
- 4.13. Võrdsete hinnete puhul antakse eelis ettepanekutele, mille 1. kriteeriumile (projekti mõju meetme tegevuse eesmärkide saavutamisele) on antud kõrgem hinne. Kui ka pärast seda on ettepanekute hinded võrdsed, antakse eelis ettepanekutele, mille 5. kriteeriumile (projekti põhjendus) on antud kõrgem hinne. Kui ka sel juhul on investeerimisettepanekute tulemused võrdsed, heidetakse valiku tegemiseks liisku.

5. ETTEPANEKU RAHULDAMINE JA RAHULDAMATA JÄTMINE

- 5.1. Ettepanekute hindamise tulemusena esitab hindamiskomisjon rakendusüksusele hindamistulemused sh ettepaneku investeringute kava nimekirja koostamiseks ja hindamisraportid koos motiveeritud ettepanekuga rahuldada investeerimisettepanek taotletud mahus, rahuldada investeerimisettepanek osaliselt, rahuldada investeerimisettepanek täiendavate tingimustega või jätta investeerimisettepanek rahuldamata.
- 5.2. Hindamiskomisjonil on õigus teha rakendusüksusele ettepanek nvesteringute kava nimekirja pääsenud investeerimisettepanekutele täiendavate tingimuste seadmiseks. Rakendusüksus edastab ettepaneku täiendavate tingimuste seadmiseks investeerimisettepaneku esitajale, kellel on õigus oma arvamuse avaldamiseks 10 tööpäeva jooksul. Investeerimisettepaneku esitajad peavad oma nõustumisest või mittenõustumisest rakendusüksust kirjalikult teavitama 10 tööpäeva jooksul tingimuste esitamisest. Täiendavaid tingimusi on rakendusüksusel õigus seada toetuse ja teiste riigieelarve vahendite otstarbekamaks kasutamiseks; toetuse andmise tõttu vabanevate vahendite kasutamiseks; objekti ühiskasutuseks erinevate investeerimisettepanekute esitajate vahel (sealhulgas eksploatatsioonikulude katmiseks); muu terviklahenduseni jõudmiseks.
- 5.3. Rakendusüksus edastab rakendusasutusele hindamiskomisjoni ettepaneku investeringuid sisaldavate ettepanekute eelnõu koostamiseks.
- 5.4. Kui ettepanekut ei arvata investeringute kava eelnõusse, teeb rakendusasutus kavasse arvamata jätmise otsuse ja teavitab ettepaneku esitajat viivitamatult pärast kavasse arvamata jätmise otsuse tegemist.

VIITED

1. Tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel” hindamiskomisjoni töökord
2. Tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel” investeerimisettepaneku vorm
3. Tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel” investeerimisettepaneku tehnilise kontrolli leht
4. Tegevuse „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel” investeerimisettepaneku hindamisvorm
5. Sõltumatus ja konfidentsiaalsuse deklaratsioon
6. Haridus- ja teadusministri 24. juuli 2015. a määrus nr 32 „Riikliku tähtsusega teaduse infrastruktuuri toetamine teekaardi alusel“